

Határozatok Tára

C-290/16. sz. ügy

Air Berlin plc & Co. Luftverkehrs KG
kontra

**Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale
Bundesverband eV**

(a Bundesgerichtshof [Németország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Közlekedés – A légi járatok Unióban való működtetésére vonatkozó közös szabályok – 1008/2008/EK rendelet – Árképzési rendelkezések – A 22. cikk (1) bekezdése – A 23. cikk (1) bekezdése – A nagyközönség számára felkínált légi viteldíjak közzétételkor feltüntetendő információk – Az adók, repülőtéri díjak, felárak vagy illetékek valós összegének feltüntetésére vonatkozó kötelezettség – Szabad árképzés – Kezelési költségnek a repülőúttól való elállás vagy meg nem jelenés esetén történő felszámítása – Fogyasztóvédelem”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (negyedik tanács), 2017. július 6.

1. *Közlekedés – Légi közlekedés – Az Unióban a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályok – 1008/2008 rendelet – Díjak megállapítása – Az utasok számára felkínált viteldíjak közzétételkor feltüntetendő információk – A nagyközönség által adók, díjak, felárak vagy illetékek címén fizetendő tényleges összegeknek az e viteldíjaktól elkülönített feltüntetésére vonatkozó kötelezettség*

(1008/2008 európai parlamenti és tanácsi rendelet, 23. cikk, (1) bekezdés, harmadik mondat)

2. *Közlekedés – Légi közlekedés – Az Unióban a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályok – 1008/2008 rendelet – Díjak megállapítása – Szabad árképzés – A légi fuvarozási szerződések általános szerződési feltételeiben szereplő, a repülőút-foglalástól elálló vagy az indulásnál meg nem jelenő utasoktól kezelési átalánydíj beszedését lehetővé tévő kikötés – Az uniós jog fogyasztóvédelmi rendelkezéseit átültető olyan nemzeti szabályozás, amely az ilyen kikötés semmissé nyilvánítását lehetővé teszi – Megengedhetőség*

(1008/2008 európai parlamenti és tanácsi rendelet, 22. cikk, (1) bekezdés)

1. A Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló, 2008. szeptember 24-i 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 23. cikke (1) bekezdésének harmadik mondatát úgy kell értelmezni, hogy a légi fuvarozóknak az ezen rendelet 23. cikke (1) bekezdése harmadik mondatának b)–d) pontjában felsorolt adók, repülőtéri díjak, valamint egyéb díjak, felárak és illetékek tényleges összegét külön fel kell tüntetniük a légi viteldíjaik közzétételkor, következésképpen azokat még részben sem foglalhatják bele az említett rendelet 23. cikke (1) bekezdése harmadik mondatának a) pontja szerinti légi viteldíjaikba.

Ezt az értelmezést alátámasztja mind az alapügyben szóban forgó rendelkezéseket felölelő rendelet célkitűzéseinek, mind pedig szövegkörnyezetének vizsgálata. Az 1008/2008 rendelet 23. cikkének (1) bekezdése többek között a valamely tagállam területén található repülőtérrel kiinduló légi járatokra vonatkozó árakkal kapcsolatos tájékoztatás és átláthatóság biztosítására irányul, és ennél fogva hozzájárul az e szolgáltatásokat igénybe vevő ügyfél védelmének biztosításához. Márpedig az árakra vonatkozó tájékoztatási és átláthatósági célkitűzés nem valósítható meg, ha az 1008/2008 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének harmadik mondatát úgy kellene értelmezni, hogy az a légi fuvarozók döntésére bízta, hogy az adókat, a repülőtéri díjakat és az egyéb díjakat, a felárakat és az illetékeket bele foglalják-e a viteldíjba, vagy pedig ezeket a költségelemeket külön tüntetik fel.

Mindenesetre az 1008/2008 rendelet 23. cikke (1) bekezdése harmadik mondatának ettől eltérő értelmezése megakadályozhatná e rendelkezés hatékony érvényesülését. Egyrészt ugyanis az 1008/2008 rendelet 23. cikke (1) bekezdése harmadik mondatának b)–d) pontjában meghatározott költségelemeknek a viteldíjba történő részleges belefoglalása azt eredményezné, hogy csakis a nem a tárgyhoz tartozó összegek kerülnének feltüntetésre. Másrészt ezen költségelemeknek a viteldíjban való kimerítő feltüntetése azt eredményezné, hogy a viteldíjként feltüntetett összeg megegyezhetne a fizetendő végső árral. Márpedig a fizetendő végső ár feltüntetésének kötelezettsége már szerepel e rendelet 23. cikke (1) bekezdésének második mondatában.

(vö. 29–32., 36. pont és a rendelkező rész 1. pontja)

2. Az 1008/2008 rendelet 22. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, ha a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelvet átültető valamely nemzeti szabályozás alkalmazása azt eredményezheti, hogy az általános szerződési feltételekben szereplő, a meg nem jelenő vagy a repülőúttól elálló ügyfelektől külön kezelési átalánydíj beszedését lehetővé tévő valamely kikötést semmissé nyilvánítanak.

Tehát egy fogyasztóvédelmi általános irányelvről van szó, amely arra hivatott, hogy valamennyi gazdasági tevékenységi ágazatban alkalmazzák. Ebben az összefüggésben az említett irányelvnek az 1008/2008 rendelet által szabályozott, a légi járatok működtetésének területére való alkalmazhatóságának hiánya csakis azzal a feltétellel lenne elfogadható, hogy a rendelet rendelkezései ezt egyértelműen kimondják. Márpedig sem az 1008/2008 rendelet szabad árképzésre vonatkozó 22. cikkének szövege, sem pedig az említett rendelet más rendelkezései nem engednek erre következtetni, jóllehet a 93/13 irányelv e rendelet elfogadásakor már hatályba lépett.

Az 1008/2008 rendelet 22. cikkének (1) bekezdése szerinti célkitűzésből sem lehet arra következtetni, hogy a légi fuvarozási szerződésekre ne vonatkozna a fogyasztók tisztességtelen feltételekkel szembeni védelmére vonatkozó általános szabályok tiszteletben tartása. Így az 1008/2008 rendelet által hatályon kívül helyezett, a légi szolgáltatások vitel- és tarifadíjairól [helyesen: fuvardíjairól] szóló, 1992. július 23-i 2409/92/EGK tanácsi rendelet (HL 1992. L 240., 15. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 1. kötet, 427. o.), kimondta az ötödik preambulumbekkezdésében, hogy helyénvaló „az árak szabadságát [helyesen: a szabad árképzést] kiegészíteni megfelelő biztosítékokkal a fogyasztók és az ipar védelme érdekében”.

A 2014. szeptember 18-i Vueling Airlines ítélet (C-487/12, EU:C:2014:2232) alapján sem lehet más következtetésre jutni. Ebben az ítéletben a Bíróság megállapította, hogy az 1008/2008 rendelet 22. cikkének (1) bekezdésével ellentétes az olyan szabályozás, mint amelyről ebben az ügyben szó volt, amelynek célja, hogy a légi fuvarozókat arra kötelezze, hogy minden esetben az utas által feladott poggyászt is szállítsák, anélkül hogy az ilyen poggyászok szállításáért felár lehetne kérni. Ezzel szemben a Bíróság azt egyáltalán nem mondta ki, hogy a szabad árképzéssel általában véve ellentétes bármilyen fogyasztóvédelmi szabályok alkalmazása.

Az említett ítéletből tehát nem lehet arra következtetni, hogy az 1008/2008 rendelet 22. cikkének (1) bekezdésével ellentétes a fogyasztóvédelem területét szabályozó olyan uniós jogi rendelkezéseket – mint a 93/13 irányelv rendelkezéseit – átültető nemzeti szabályozás alkalmazása.

A fenti megfontolásokból az következik, hogy az Unión belüli légi szolgáltatásokra vonatkozóan az 1008/2008 rendelet 22. cikkének (1) bekezdésében meghatározott szabad árképzés nem akadályozhatja az ilyen nemzeti szabályozásnak a légi fuvarozási szerződések feltételeire történő alkalmazását. Egy ezzel ellentétes válasz azt eredményezné, hogy megfosztja a fogyasztókat a 93/13 irányelvből eredő, a légi szolgáltatások díjainak megállapítása terén őket megillető jogoktól, illetve hogy lehetővé teszi a légi fuvarozók számára azt, hogy – bármiféle ellenőrzés híján – az utasokkal kötött szerződésekbe az árképzést illetően tisztességtelen feltételeket foglaljanak bele.

(vö. 44–52. pont és a rendelkező rész 2. pontja)